

PROIECT DIDACTIC

DATA: 27.03.2023

PROPUNĂTOR: prof. Mânicheru Adriana

UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Școala Gimnazială „Coresi” Târgoviște

CLASA: a VIII-a D

DISCIPLINA DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Limba și literatura română

TEMA GENERALĂ: *Reflecții asupra lumii*

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: *Ce este adevărul?*

SUBIECTUL: Textul epic (Text suport: **Poarta**, de Nicolae Velea)

TIPUL LECȚIEI: recapitulare și sistematizare (fixare, consolidare)

COMPETENȚE GENERALE:

2. Receptarea textului scris de diverse tipuri;
3. Redactarea textului scris de diverse tipuri;
4. Utilizarea corectă, adecvată și eficientă a limbii în procesul comunicării orale și scrise.

COMPETENȚE SPECIFICE:	CONTINUTURI; DOMENIILE DE CONȚINUT
2.1. Evaluarea informațiilor și a intențiilor de comunicare din texte literare, nonliterare, continue, discontinue și multimodale; 2.3. Argumentarea punctelor de vedere pe marginea a două sau mai multe texte de diverse tipuri, având în vedere posibilitatea unor interpretări multiple; 3.2. Redactarea, individual și/sau în echipă, a unor texte pentru a fi prezentate în fața unui public sau/și pentru a fi publicate; 4.4. Valorificarea relației dintre normă, abatere și uz în adecvarea strategiilor individuale de comunicare.	Textul epic; Strategii de comprehensiune: compararea a două sau mai multe texte sub aspectul conținutului și al structurii; Etapele scrierii, cu accent pe: a) prezentarea textului în fața unui public; b) evaluarea feedbackului primit; c) integrarea sugestiilor într-o nouă formă a textului sau în textele viitoare; Modalități de exprimare a preferințelor și a opiniilor. Lectură și redactare

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

- O1. Să identifice conceptelor operaționale ale unui text epic: acțiune, narator, coordonate spațio-temporale, personaje, structuri textuale (coordonare cu C.S. 2.1.);
- O2. Să asocieze textul suport cu alt text pe baza unor inferențe de ordin valoric (coordonare cu C.S. 2.3.);
- O3. Să stabilească tema textului, pornind de la elementele de construcție (coordonare cu C.S. 2.1.);
- O4. Să redacteze texte de tipul exprimarea opiniei, respectând specificul compozițional al acestora (coordonare cu C.S. 3.2.);
- O5. Să producă mesaje, respectând normele de comunicare (coordonare cu C.S. 4.4.);

ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE:

- A1-exerciții de integrare a informațiilor din unul sau mai multe texte, în vederea unor scopuri diverse (aprofundarea unei teme, identificarea unor modele comportamentale, rezolvarea unei probleme etc.) (coordonare cu O.1.);
- A2-identificarea unor asemănări și a unor deosebiri între două sau mai multe texte (coordonare cu O.2);
- A3-interpretarea temei, a motivelor și a ideilor principale dintr-un text (coordonare cu O.3);
- A4-exerciții de elaborare a unui text de tip explicativ (coordonare cu O.4);
- A5 -alcătuirea de texte scurte în care elevii să utilizeze corect normele limbii standard (coordonare cu O.5);

Metode și procedee didactice: conversația euristică, explicația, exercițiul, lucrul cu textul, R.A.I.

Forme de organizare ale activității: activitate frontală, alternată cu activitate individual, activitate pe grupe;

Metode și tehnici de evaluare: chestionarea orală, aprecierea verbală, evaluare prin test formative on-line, interevaluarea, autoevaluare.

Resurse:

- a. **Umane:** 34 de elevi
- b. **Materiale/mijloace de învățământ:** markere, fișe de lucru, videoproiector, laptop, telefon.
- c. **Timp:** 50 de minute

Locul de desfășurare a lecției:

-sala de clasă.

Bibliografie:

Programa școlară de Limba și literatura română, Clasele a V-a – a VIII-a, București, 2017.

Florentina Sâmihăian, Sofia Dobra, Monica Halaszi, Anca Davidoiu-Roman, Horia Corcheș, *Limba și literatura română. Manual pentru clasa a VIII-a*, București, 2019, Ed. Art Klett.

Ilie Emanuela, *Didactica literaturii române. Fundamente teoretico-aplicative*, ediția a II-a revăzută și adăugită, Iași, 2008, Ed. Polirom.

[RESURSE – CJRAE Arges \(cjrae-arges.ro\)](http://cjrae-arges.ro)

[LearningApps.org](https://learningapps.org) - module de învățare interactive și multimedia

<https://youtu.be/6oQUvMEK8oE>

<https://kahoot.com/>

Nr. crt.	Etapele lecției / Timp	Crearea situațiilor de învățare		Strategii didactice			Forme și instrumente de evaluare
		Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Metode, procedee și tehnici didactice	Mijloace de învățare	Forme de organizare	
1.	Moment organizatoric 1'	Asigur condițiile optime desfășurării orei de limba și literatura română.	Elevii se pregătesc pentru începerea orei de limba și literatura română.	Conversația		Activitate frontală	
2.	Verificarea temei, reactualizarea, sistematizarea și esențializarea cunoștințelor 3'	Verifică tema atât cantitativ, cât și calitativ. Sunt reactualizate trăsăturile textului epic. Profesorul le oferă elevilor o hartă mentală care conține toate informațiile solicitate. (Anexa 2)	Citesc tema. Sunt atenți la întrebările profesorului și răspund la acestea.	Conversația R.A.I.	Fișă	Activitate frontală	Aprecierea răspunsurilor
3.	Captarea atenției 2'	Profesorul le cere elevilor să audieze un videoclip, apoi să precizeze care este mesajul transmis de piesa muzicală. (link:https://youtu.be/6oQUvMEK8oE)	Elevii ascultă cu atenție și își expun punctele de vedere, argumentându-le.	Conversația euristică	Video-proiector	Activitate frontală	Chestionare orală
4.	Anunțarea temei și a obiectivelor operaționale 2'	Profesorul anunță titlul lecției și precizează obiectivele operaționale, într-o formă accesibilă elevilor. Notez pe tablă data și titlul lecției: <i>Textul epic</i> (textul suport: <i>Poarta de Nicolae Velea</i>). (Anexa 1)	Elevii notează în caiete.				

5.	Prezentarea conținutului și dirijarea învățării/procesului de recapitulare și sistematizare 25'	A1 - După lectura model a textului, profesorul le propune copiilor să ordoneze evenimentele. https://learningapps.org/watch?v=p0nin5ih523 , apoi să rescrie sintagme sau cuvinte care indică timpul unde se desfășoară acțiunea, sugestii ale spațiului și să identifice etapele acțiunii. (Anexa 3) A4 / A5 - După o organizarea clasei pe grupe, sunt distribuite fișele de lucru. Pentru a evidenția conceptele operaționale caracteristice textului epic: autor, narator, personaje, timp, spațiu, acțiune, elevii vor citi sarcinile de lucru și vor operaționaliza cu noțiunile pe care le dețin. (Anexa 4) A3 - Prin întrebări succesive, profesorul conduce discuția către identificarea semnificației titlului, a temei, a conflictului și a mesajului transmis la nivelul conținutului	Elevii vor ordona cronologic evenimentele. Elevii primesc fișa pe care trebuie să o completeze cu informațiile necesare, fiind atenți la gestionarea sarcinilor și a timpului de lucru,	Conversația euristică Conversația euristică Lucrul cu textul Problematizarea Învățarea prin descoperire	Platforma Learning Apps Fișe de lucru	Activitate frontală Activitate pe grupe Activitate individuală	Aprecierea răspunsurilor Interevaluare Aprecierea răspunsurilor
6.	Obținerea performanței și asigurarea feed-back-ului 8'	A2 - Profesorul le solicită elevilor să asocieze textul Poarta de Nicolae Velea cu un alt text literar studiat la clasă sau ca lectură suplimentară, prezentând,	Sunt atenți la întrebările profesorului și răspund la acestea.	Conversația euristică		Activitate frontală	Aprecierea răspunsurilor

		o valoare culturală/morală comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text.					
7.	Integrarea evaluării de tip formativ 5'	Le propun elevilor să acceseze platforma Kahoot și să deschidă linkul https://create.kahoot.it/share/text-epic-poarta-de-nicolae-velea/b9ac55c2-8f78-464c-af80-2c483f58c92a pentru a rezolva individual un test formativ. Le explic elevilor modul de rezolvare a sarcinilor.	Elevii accesează platforma Kahoot și deschid linkul, apoi introduc codul și rezolvă sarcinile după indicațiile profesorului.	Exercițiul	Test formativ	Activitate individuală	Evaluare formativă Autoevaluare
8.	Asigurarea retenției și transferului 2'	Comunic tema pentru acasă, diferențiată: tema 1: <i>Crezi că activitățile casnice din perioada copilăriei au rol formativ?</i> Redactează un text de 50-100 de cuvinte în care să motivezi răspunsul, valorificând textul suport. tema 2: <i>Redactează o compunere narativă, de 100-150 de cuvinte, în care să prezinți o activitate casnică pe care o desfășori alături de familia ta.</i>		Conversația Explicația			
9.	Aprecieri și recomandări 2'	Solicită elevilor să-și exprime opiniile despre activitate, folosind imaginea <i>mur d'humeur</i> . *Apreciază global și individual aportul elevilor la lecție.	Elevii își aleg un număr, apoi motivează alegerea.		Activitate frontală	Aprecieră verbală	

Anexa 1

Textul epic

Text suport: Poarta

de Nicolae Velea

Poarta se mai ținea doar într-un cui. Sandu văzuse de mult că se ține doar într-un cui, dar nu spunea la nimeni. Credea că niciunul dintre ai casei nu știe ce știe el. Când, într-o seară, o auzi pe maică-sa:

— *Apucă-te, mă omule, și dregre poarta aia. Se mai ține doar într-un cui și o să cadă peste ăsta micu'.*

— *Toate la vremea lor, femeie, răspunse taică-său. Măine car lemnele alea la joagăr pentru grajdul nou. Poate poimăine.*

Asta îl neliniștea pe Sandu. Așteptase atât de mult să cadă poarta... Mai căzuse o dată, anul trecut, și-și aducea aminte cum se jucase atunci: pusese patru pietre sub poartă, încât ea părea o plită uriașă, adusese o căldare veche, umplută cu nisip, pe care o pusese deasupra și învărtea cu un băț de parcă făcea mămăligă. Apoi strânsese câteva foi de brustur și ștevie, le tocuse cu o custură¹ și le pusese într-o cutie ca și când ar face mâncare. Și câte nu mai făcuse... Simțea ceva cald, rotund, înfășurat în lumină și bucurie, nici el n-ar fi putut spune ce simțea, când se gândea cum se jucase anul trecut.

Ținea să se joace la fel și anul acesta. Dar mai întâi trebuia să cadă poarta. Nu mai putea aștepta. A doua zi, când toți erau plecați la câmp, a luat un clește, s-a cățărat pe poartă și a început să tragă cuiul. Dar parcă înadins, cuiul nu voia să iasă. Și-a adunat odată toate puterile și a tras, dar cleștele a scăpat muchia cuiului și Sandu a căzut jos. A început să plângă încet, de durere și ciudă, și privea printre lacrimi la cuiul încăpățânat. Ar fi vrut să-l bată, dar asta ar fi însemnat să-l înfigă și mai bine și, dacă-l mușcă iar, nu avea vreun folos, pentru că era mai tare decât dinții lui. [...]

Cuiului i-a venit de hac în aceeași zi. Taică-său umpluse căruța cu lemne pentru joagăr și, când să iasă din curte, i-a spus:

— *Sandule, stai în spatele căruței și spune-mi cum să cârmesc ca să nu se agațe osia² de poartă.*

Sandu a făcut tocmai pe dos: i-a spus s-o ia mai spre dreapta, adică mai spre poartă și vedea cum, încet, încet, cuiul iese ruginit din gaură. N-a mai auzit muștrările lui taică-său. S-a dus într-un suflet și a adus căldarea și custura de unde le avea ascunse. A pregătit toate celelalte la fel ca în anul trecut. Dar, pe când mesteca nisipul în căldare, s-a oprit. Simțea că parcă lipsea ceva. A început să toace brusturii³ și ștevia⁴. S-a oprit din nou.

Lipsea ceva și nu știa ce. Se apucă să toace mai cu înverșunare. Degeaba. Anul trecut se simțea în rând cu oamenii mari când făcea toate acestea. Acum văzu parcă întâia dată că toacă brusturi și mestecă nisip. Maică-sa toca pătrunjel și mesteca mălai. [...] Maică-sa [...] se repezi la copil, dar [...] văzu că plânge:

— *Ce e, Sandule, cu tine? Plângi?*

Băiatul nu răspunse nimic și se aruncă hohotind în brațele ei.

— *Sandule, mamă, ce e cu tine?*

El nu putea să răspundă nimic. Plângea, cuibărindu-se mic în brațele ei, căutând parcă ocrotire de ceva neînțeles și îngrozitor care-l înspăimântase.

Abia după un timp putu băigui:

— *Poarta, mamă... Și plângea și mai tare, știa că nu de asta plânge, ci de altceva și mai dureros pe care nimeni nu-l poate înțelege, nici chiar el însuși, și nimeni nu-i poate spune de ce plânge.*

După ce se domoli, stătu un timp mut, cu ochii mari privind în gol, apoi se smulse îndârjit și parcă rușinat din brațele mamei și-i spuse surprinzător de liniștit, cu o voce de parcă era a lui taică-său:

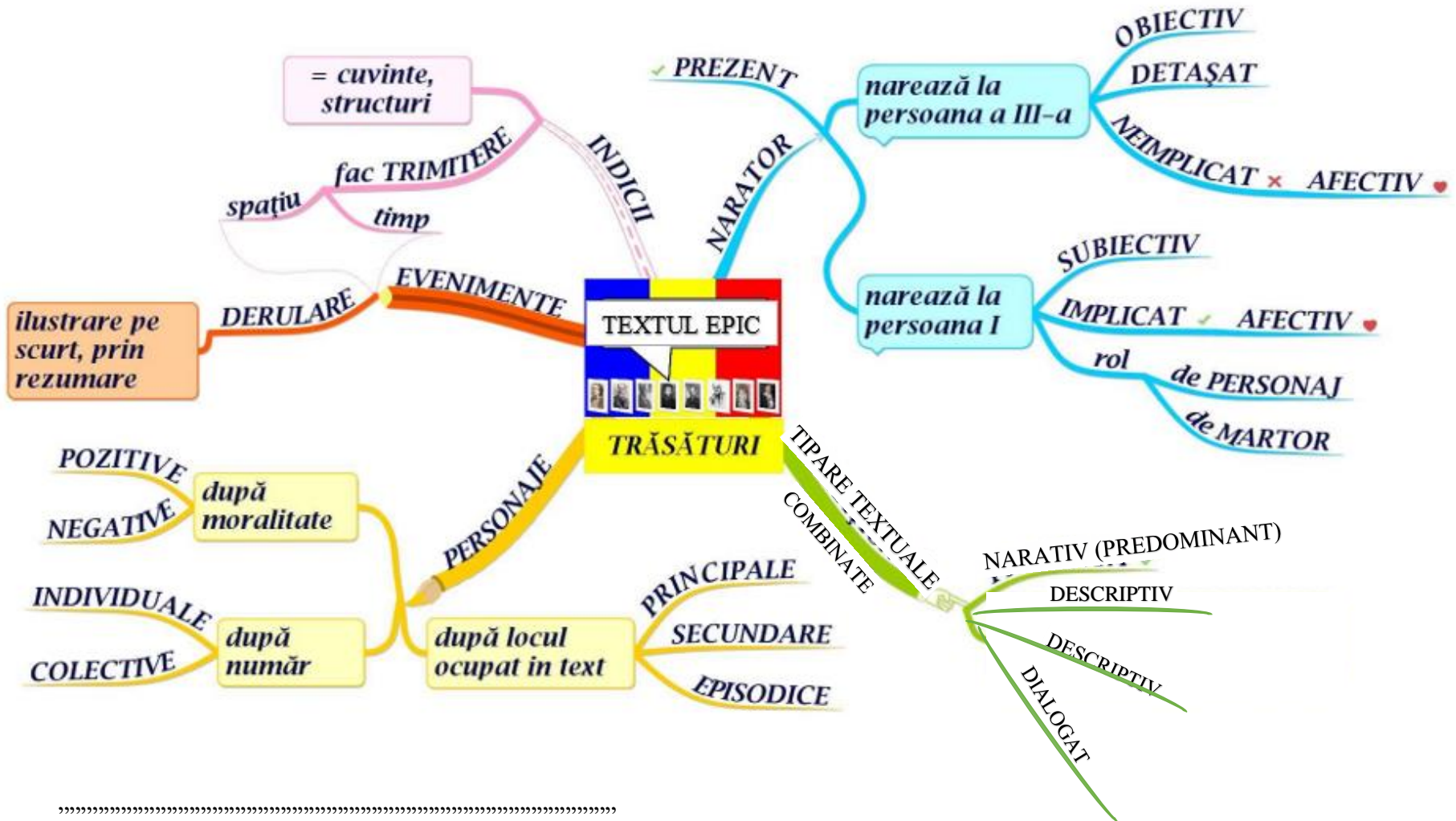
— *Hai să mă ajuți să dregem poarta aia, mamă!*

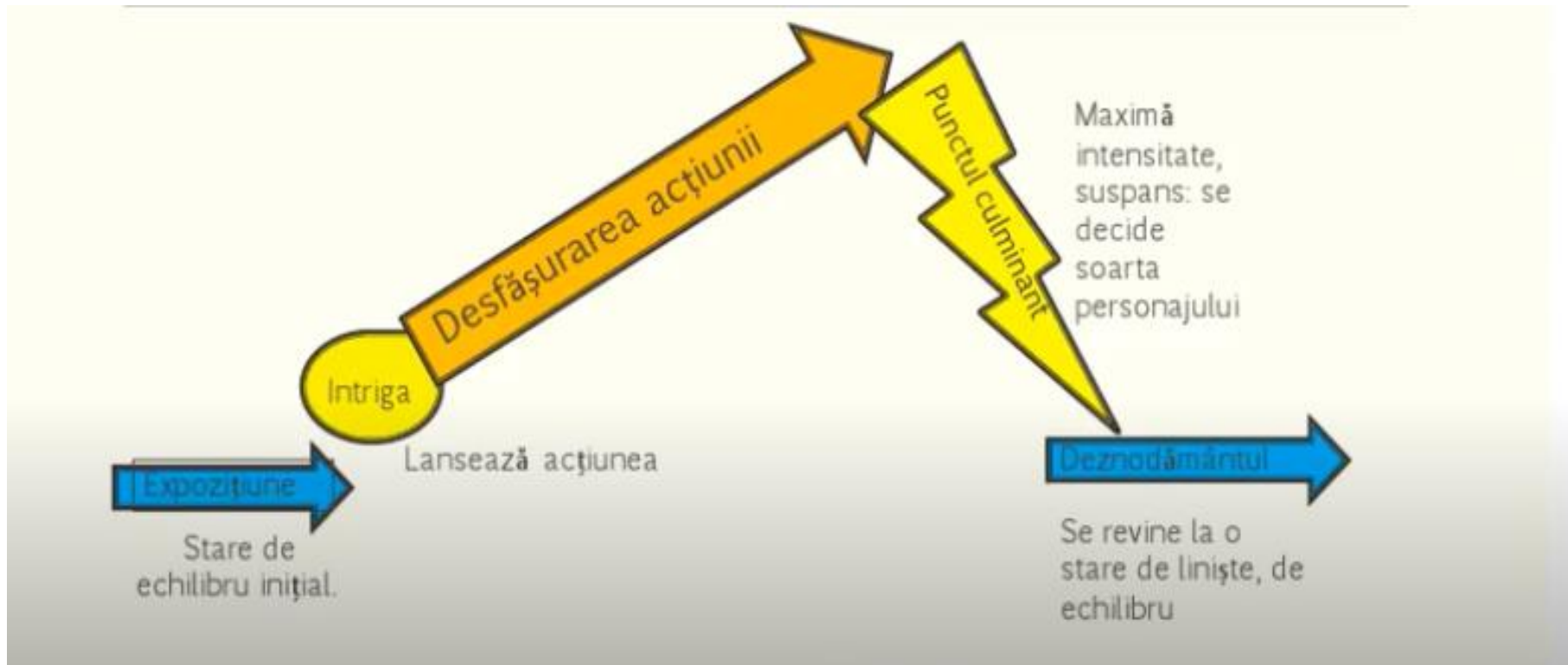
custură¹ – lamă, tăiș de cuțit; cuțit rudimentar;

osie² - arbore sau ax terminat la cele două capete cu fusuri, pe care sunt montate roțile unui vehicul rutier

brusture³ - numele mai multor plante erbacee cu frunze foarte mari și late, cu flori purpurii sau violete, dispuse în inflorescențe sferice și țepoase, folosite pentru proprietățile lor medicinale;

ștevie⁴ - plantă erbacee perenă, cu tulpină puternică, cu frunze ovale, comestibile, a cărei rădăcină este folosită în medicină pentru proprietățile ei astringente și depurative;

GRUPA I

Notează "X" în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia, bazându-te pe informațiile din textul suport:

Enunțul	Adevărat	Fals
Sandu aștepta să cadă poarta.		
Copilul trage de poartă și reușește să o rupă.		
Tătlă l-a muștrat că poarta a căzut.		
Băiatul toacă brusture și amestecă nisipul.		
Când Sandul începe să plângă, mama îl ceartă.		
Băiatul vrea să repare poarta.		

GRUPA a-II-a

Precizează, în două - trei enunțuri, tipul de narator, identificat în fragmentul de mai jos, prin referire la o secvență: *Apoi strânsese câteva foi de brustur și ștevie, le tocuse cu o custură* și le pusese într-o cutie ca și când ar face mâncare. Și câte nu mai făcuse...*

GRUPA a III-a

Precizează, în două - trei enunțuri, tiparul textual identificat în fragmentul de mai jos și justifică-ți opțiunea, ilustrând-o cu o secvență: *Mai căzuse o dată, anul trecut, și-și aducea aminte cum se jucase atunci: pusese patru pietre sub poartă, încât ea părea o plită uriașă, adusese o căldare veche, umplută cu nisip, pe care o pusese deasupra și învârtea cu un băț de parcă făcea mămăligă. Apoi strânsese câteva foi de brustur și ștevie, le tocuse cu o custură* și le pusese într-o cutie ca și când ar face mâncare.*

GRUPA a IV-a

Precizează, în două - trei enunțuri, tiparele textuale identificate în fragmentele de mai jos și justifică-ți opțiunea, ilustrând-o cu câte o secvență relevantă:

- a. — *Sandule, mamă, ce e cu tine? / — Poarta, mamă...*
 b. *Simțea ceva cald, rotund, înfășurat în lumină și bucurie...*

GRUPA a V-a

Realizează trecerea de la vorbirea directă la vorbirea indirectă pentru fragmentul: *Maică-sa [...] se repezi la copil, dar [...] văzu că plânge:*

- *Ce e, Sandule, cu tine? Plângi?*
Băiatul nu răspunse nimic și se aruncă hohotind în brațele ei.
 — *Sandule, mamă, ce e cu tine?*

GRUPA a VI-a

Precizează, în unu - două enunțuri, procedeul de legare a secvențelor narative identificat în fragmentul de mai jos, justificând alegerea: *Anul trecut se simțea în rând cu oamenii mari când făcea toate acestea. Acum văzu parcă întâia dată că toacă brusturi și mestecă nisip. Maică-sa toca pătrunjel și mesteca mălai.*

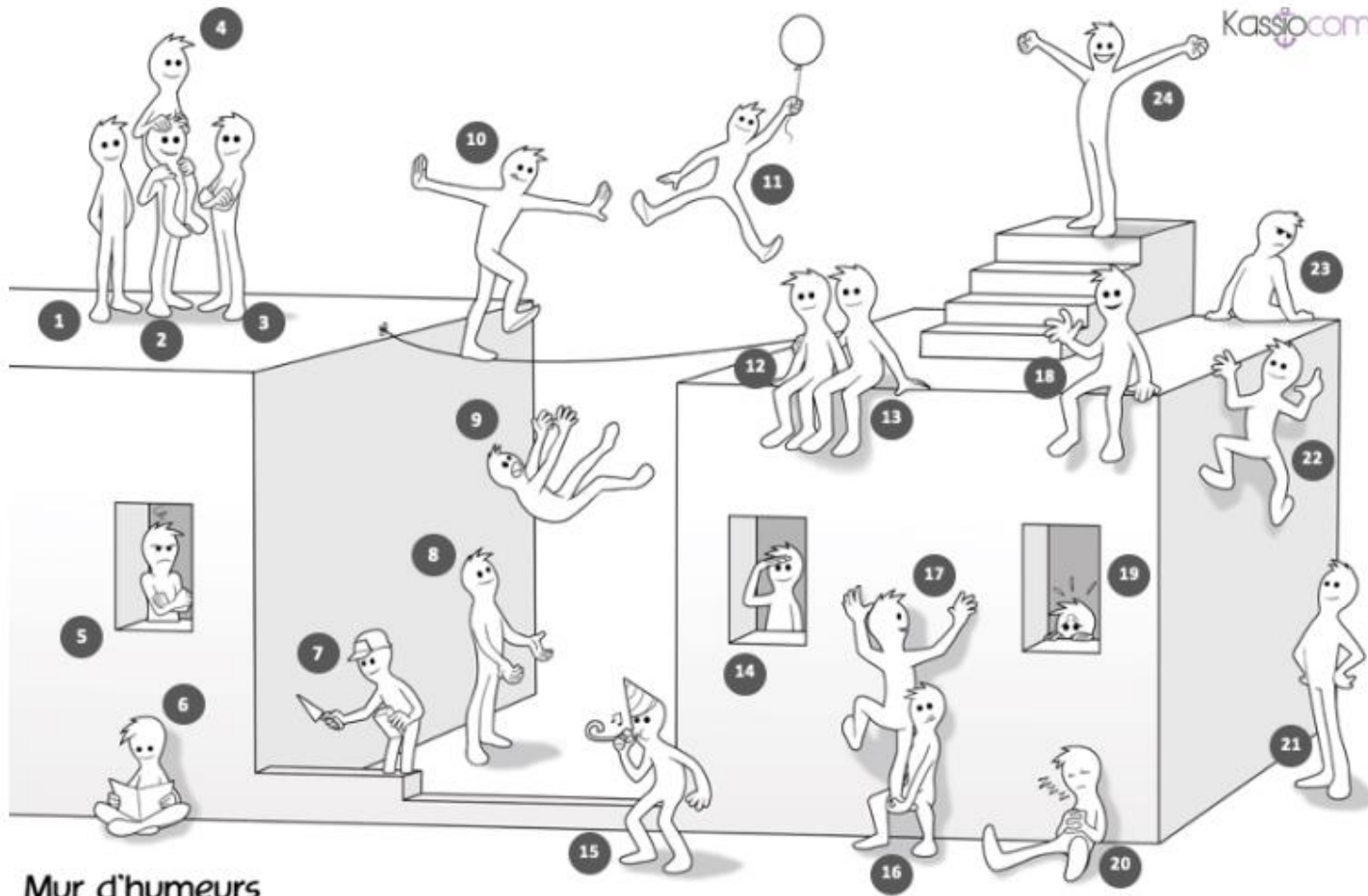
GRUPA a VII-a

Precizează, în două - trei enunțuri, o trăsătură a personajului Sandu, identificată în fragmentul de mai jos, apoi numește mijlocul de caracterizare, ilustrându-l cu o secvență: *Și-a adunat odată toate puterile și a tras, dar cleștele a scăpat muchia cuiului și Sandu a căzut jos. A început să plângă încet, de durere și ciudă, și privea printre lacrimi la cuiul încăpățânat.*

GRUPA a VIII-a

Precizează, în două - trei enunțuri, o trăsătură a personajului Sandu, identificată în fragmentul de mai jos, apoi numește mijlocul de caracterizare, ilustrându-l cu o secvență: *După ce se domoli, stătu un timp mut, cu ochii mari privind în gol, apoi se smulse îndârjit și parcă rușinat din brațele mamei și-i spuse surprinzător de liniștit, cu o voce de parcă era a lui taică-său:*

- *Hai să mă ajuți să dregem poarta aia, mamă!*

Mur d'humeurs